

Horror vacui

Af Carsten Ploug Olsen

Nul

Hvad skal der til for at fylde en verden, en tanke, et hjerte, et liv?

Hun vågnede præcis klokken 6 ved lyden af en krystalklokke, der blev slået an. Den gav en smuk, fyldig, klar lyd. Om det var en del af den drøm, hun havde haft, eller den kom et andet sted fra, kunne hun ikke lige gennemskue. Hun havde drømt, at hun var til en lang og smuk og fredfyldt gudstjeneste i en underlig kirke, der syntes dels at svæve under himlen og dels over Jorden. Gud selv havde prædikeret og alle havde grædt inderligt, bevæget, ikke mindst hende selv.

Hun skar tænder. Som den overbeviste og erklærede ateist, eller rettere agnostiker, hun var, slog hun syv kors for sig ved al tanke og tale om Gud. Da hun vågnede og huskede drømmen, kom hun til at tænke på en lille roman af en spøjs forfatter, hun engang havde læst – den hed noget i retning af *Langt væk, i nærheden af dig*, hun huskede ikke forfatterens navn – hvor en benhård feminist drømmer at hun er totalt under tøflen af sin mand, der hundser rundt med hende. Til sidst står hun hvid brud i en overdådigt udsmykket kirke, der er fyldt til sidste plads, og bliver ført op til alteret af sin lykkelige og stolte far.

Nå ja. Det ubevidste har vel humor, tænkte hun, da hun var faldet lidt til ro. Hun kunne ikke greje alt dette med det guddommelige, eller rettere, tænkte hun, tanken om det guddommelige. Hun følte sig på sin vis både frastødt og tiltrukket af det, hvis hun skulle være helt ærlig. Som om det tomrum hun normalt levede i kunne fyldes, og måske kun kunne fyldes, af det. Men var det ikke stadig et tomrum? Måtte vi ikke indrømme det? Alle disse fanatikere der skænder verden med deres idioti og vold, måske fordi de frygter tomrummet ligeså meget som alle andre. De kan bare ikke udholde uvisheden, uvidenheden, det tomme, føler sig provokeret af det, og fylder det derfor med – skrammel.

Var det kvindelige det tomme, men også det åbne? Var det derfor hun var blevet voldtaget dengang livet skulle til at begynde, men i stedet sluttede? Voldtaget af en lille skabet køter af en mand, der følte sig provokeret af det, han måske opfattede som noget tomt, et rum han forsvandt i, mens andre, de gode mænd, så det som muligheder, som liv? Hun forbandede køteren dybest ned i det helvede, hun ikke troede på men, for ham, håbede på. Dengang åbnede et dyb, en afgrund, en tomhed sig i hende, og hun

kunne ikke fylde det igen. Hun havde brug for det guddommelige, men kunne ikke tro på det. I stedet var det tomme fyldt med hadet til ham. Og hadet mættede ikke, gjorde snarere det tomme større, som et univers, der dag for dag udvidede sig og blev mere og mere tomt, øde, koldt.

Da hun den morgen – som alle morgener – havde drukket morgenkaffe, spist lidt frisk frugt, og løbet de sædvanlige 5 km og havde været i bad, satte hun sig ved computeren for at skrive. Hun havde deadline på manuskriptet d. 5. oktober, det vil sige to måneder fra nu, så hun måtte få lidt fart på. Hun begyndte med en let gysen at fylde den tomme, hvide skærm med sorte tegn, i begyndelsen uforståelige, tilsyneladende uden mening, uden sammenhæng. Men til sidst var hun nogenlunde tilfreds da hun havde skrevet - denne historie.

Et

Ethvert bogstav i enhver historie lukker verden en lille smule fra alle muligheder på den tomme, blanke skærm. Derfor burde man skrive ved langsomt at slette historien bagfra, bogstav for bogstav, indtil skærmen er tom og parat - og alt igen kan ske.

Nul? Ja. Et? Ja, ofte. Mellem nul og et? Intet. Modsat kvinder: Nul? Ja. Et? Ja. Mellem nul og et? Det hele, hele kontinuert. Kort sagt: Sex for mænd og for kvinder skrevet i den digitale grundkode.

Et andet billede: En tangent, en tone. For eksempel et A. Kvinder: Et *Steinway* koncertflygel og for eksempel *Beethovens* 5. klaverkoncert. Derfor: Kvinder ønsker en konservatorieuddannet koncertpianist, mænd kan til nøds spille *Frikadellens flugt* på fingerled og med besvær, og for det forventer de ros og jubel og champagne, der skænkes skummende i afkølede, smukke glas. Kort sagt: Verdens tragedie, eller en ikke uvæsentlig del af den.

Det var måske ikke lige *det*, han tænkte på, når han skød med skarpt som stjerneskud op i det tomme, fugtige mørke, eller når hans tørstige laks steg op ad bjerget i køligt nedadstrømmende, krystalklare floder. Det var den ene tone, som en klokke, der slås an til en klar tone af sølv for enden af en drøm, lige nøjagtig det øjeblik, hvor han gav op og gav slip og rystede og der ikke fandtes andet. Det var lige *det*.

Det var *det*, der byggede nationer og imperier, og som fik dem til igen at forfalde og forsvinde, som havde de aldrig været til. Kun for at dukke op igen andre steder, med andre ansigter, i sit væsen forskelligt og altid det samme. Det var *det*, der skabte u dødelige kunstværker, råb i natten og tomheden, trangen til at fylde og skabe i det tomme, i angst og længsel efter *det*.

Det var tavsheden mellem to, den tunge, hårde, kolde sten, der falder i det tomme, panikken i tomrummet, der æder ordene og sjælen og gør tavs, det var trangen til ord, trangen til at danne bro mellem to, fylde tomheden mellem dem, trangen til at fylde det tomme mellem to, der burde være forenet, men ikke var det, måske kunne blive det, men ikke formåede det, det var angsten for *det*.

Det var længsel efter at skabe en ny historie, en historie, der aldrig før var blevet fortalt, og som måske ikke kunne fortælles, i et nyt sprog, der åbner verden, en historie, som man ikke behøver at slette møjsommeligt igen bagefter, idet man langsomt, ord for ord, bogstav for bogstav, sletter historien, for eksempel denne.

Et eventyr

Der var engang en kvinde, der havde alt. Det eneste hun manglede var ord. Da det ordløse nu engang ikke kan eksistere i denne verden, og langt mindre beskrives – med ord – begyndte andre at skrive deres ord, deres håb og længsel og vrede og ensomhed på hende som på en blank og tom skærm. For eksempel den forfatter der lige nu skriver disse ord på hendes skærm, en skærm, der indtil han begyndte at skrive for et øjeblik siden, var fuldstændig blank.

Hun så godt ud, havde penge, en dejlig mand og dejlige børn, boede i et ok postnummer og havde en lille smart *Fiat*, som hun elskede at fyre af på *Strandvejen*, når Solen gik ned og vandet blinkede og glitrede og fristede til et aftenbad med sin tomme, dragende blå flade. Så stillede hun bilen ved vejkanten og hoppede glad i bølgerne, tavs og alene.

Hun kunne være blevet hvad som helst. Bankassistent, jordemoder eller – hvorfor ikke – kuglestøder. Nu måtte hun imidlertid tage til takke med at være en figur i en fiktiv tekst, skrevet af en forfatter, der hadede uorden og kaos og som frygtede det ordløse mere end noget andet, og som derfor frygtede hende og hendes indtil for et øjeblik siden helt tomme skærm.

En aften i sensommeren det år ville hun igen forfriske sig med et havbad i solnedgang, og hun stillede derfor bilen nær *Klampenborg*, og gik det lille stykke ned til *Bellevue*. Hun gik langsomt og dvælende ud i vandet, idet hun nød dets kolde kys, og begyndte at svømme udad. *Gad vide hvor jeg havner, hvis jeg bliver ved med at svømme? Kommer jeg tilbage til udgangspunktet, eller er der fast grund derude et sted, som jeg kan gå i land på, så jeg ikke behøver at svømme mere, og ikke behøver at frygte for at drukne?*

Nu – tænkte forfatteren – er jeg tilfreds. Jeg har fyldt ord på hende, det må være nok, hun eksisterer, hun findes. Men inden han så sig om, kom tidevandet og skyllede kvinden og alle ordene væk. De drev i land et tilfældigt sted, på en tilfældig kyst, i et tilfældigt land, på en tilfældig planet, og dannede tilsammen helt tilfældigt denne historie.

Mellem nul og to

At være en er at være ingen, tænkte han, det er at banke panden mod intet, det ordløse, det tomme rum.

Andre siger, at man først finder den anden, når man har fundet sig selv. Men hvad hvis det eneste der findes er det der findes mellem mennesker, ikke *i* mennesker? Livet er den musik vi spiller på strenge mellem mennesker. Alene forstummer sangen eller bliver til vilde skrig af smerte.

Han elskede på vinterdage at gå langs *Vesterhavet*, hvor sneen lå i små kager på sandet, og hvor stormen sang som blodet i hans årer. Når han gik der alene, kunne verden stadig ske, han kendte ingen, verden var blank og ren og ny, han var blank og ren og ny, og han tænkte, at han kunne lære alle at kende, verden har endnu ikke lukket sig en smule i, fordi han har lært en anden at kende, det ene menneske, alt kan stadig ske, fordi intet endnu er sket.

Han samlede sten op fra sandet, af og til noget han et øjeblik troede var rav, men som viste sig kun at være en smuk sten, og stenene var som ord i en ukendt fortælling, ord i en fortælling som endnu ikke var til, men som var ved at blive til, som denne, ord der blev kastet op som sten på stranden fra tidevandet og *Oceanet*, sten der havde en behagelig vægt i hånden, de var noget, ikke intet, han kunne mærke ordene vokse i hænderne, de hænder han brugte når han sad ved computeren i sommerhuset ved Vesterhavet, og forsøgte at skrive sig ind i verden, ind mellem mennesker, fordi det måske var det eneste, der fandtes og fordi han endnu ikke fandtes som andet end en figur i en historie.

Han tænkte på kvinden, der kunne være blevet til hvad som helst, bankassistent, jordemoder eller måske kuglestøder, og som af og til parkerede sin bil tæt ved hjemmet i *Nordsjælland* og svømmede udad ved Bellevue, ud i havet, ud på det åbne hav, det tomme hav, det hav, der måske snart ville opluge hende, eller hun ville vende tilbage til udgangspunktet fordi hun svømmede langt nok, eller hun fandt fast grund under fødderne et sted derude, hvor endnu ingen var kommet, og hun gik roligt op på den ukendte strand, idet vandet drev af hende, og hun gik nøgen ind i det mennesketomme land, det land, som næsten ikke findes, andet end som et spørgsmål i en fortælling, og

han tænkte på voldtægtsofret, som havde brug for at tro, men som ikke kunne, og han tænkte på det der bærer verden, på at verden måske holdes oppe af noget, der næsten ikke findes, det tomme, det ukendte, at livet erobres fra det tomme hvert øjeblik, at verden skabes af tomrummet hele tiden, af fremtiden som endnu ikke er til, fremtiden som hele tiden bliver til tid og virkelighed, hvorved verden ligesom lukker sig lidt, idet den bliver til og får form, en skikkelse, fremtiden som er denne blanke og tomme og formløse uendelighed hvor alt kan ske, for eksempel denne tekst på denne skærm, der indtil for et øjeblik siden var fuldstændig tom, at verden skyller i land som ord eller sten på en strand ved Vesterhavet, som fortællinger, der bliver til mellem mennesker, mellem dig og mig, at de fortællinger, for eksempel denne som jeg skriver og du lige nu læser, måske er det eneste der findes, at hvert ord er en mulighed mindre og en virkelighed mere, og at de fortællinger måske er det eneste der igen kan få verden til at lukke sig op.

Cpo 2020